

Uit de Bussumse Historie

Een en tachtig jaar geleden

“Woensdagavond heeft de nationaal-socialistische bond van ir. Mussert in de groote zaal van het St. Vitusgebouw alhier een vergadering belegd, welk tot relletjes op straat en tot een ongehoorde geweldprovocatie der fascistien in de zaal leidde.

De politie had de toegangswegen naar het gebouw afgesloten en de hulp der marechaussee ingeroepen. Aan de zaal werd scherp gecontroleerd, zoodat alleen rustig

bekend staande burgers werden toegelaten. Desondanks slaagden de bewapende en geüniformeerde Mussert-”stormtroepen” uit Amsterdam, Utrecht en Hilversum er in, een vechtpartij te ontketenen. Toen namelijk na een wat onrustige, maar overigens onbetekende beantwoording van vragen, de bijeenkomst werd gesloten met het Wilhelmus, verlieten jeugdige leden de S.D.A.P. en O.S.P. de zaal, terwijl zij de Internationale neurieden. Dit was voor de

Mussert-jongelui aanleiding om met stoelen, wapenstokken en gummiknuppels op de vertrekkende bezoekers in te ranselen, waarbij de politie vrijwel machteloos stond. Enkele rechercheurs in burger konden weinig doen. Verschillende bezoekers, die rustig naar den uitgang gingen, liepen gevoelige klappen op. Met behulp van de marchaussee slaagde men er tenslotte toch in, dezen door de fascistien geprovoceerden burgerkrijg-in-het-klein te doen ophou-

Het St. Vitusgebouw in de St. Vitusstraat als r.k. verenigingsgebouw. In 1971 als televisiestudio afgebrand en gesloopt (fotocoll. HKB)

den. De fascistien werden ingesloten en gefouilleerd.

Op straat was het zeer rumoerig en werden herhaaldelijk met gummistok en sabel charges uitgevoerd.

Bij het vertrek der colonne Utrechtsche fascistien werden door een verbitterden en mishandelden bezoeker steenen naar een auto geworpen. Tot na middernacht bleef het rumoerig in de gemeente en trof men overal groepen menschen aan die verontwaardiging deze gebeurtenissen bespraken. Tegen verscheidene fascistien wordt proces-verbaal opgemaakt.

De politie, die de ranselpartij georganiseerd was, onderzoekt op het oogenblik de mogelijkheid om de fascistien-leiders strafrechtelijk aansprakelijk te stellen.

De ontstemming onder de zaalhouders is zeer groot. Het gebouw

der katholieken is verhuurd zonder voldoende onderzoek naar de kans op een rustig verloop der vergadering. Gevolg: een aantal gebroken stoelen.

Het ziet er naar uit dat de bende voorloopig geen onderdak meer zal vinden in deze rustige forensen-gemeente.”

Uit het sociaal-democratische dagblad 'Het Volk' van augustus 1933.

Overgenomen uit "Hou zee kameraad!" van J.A.A. Aarse en B. Marinus. De Arbeiderspers 1967.

**Historische Kring
Bussum**

Huizerweg 54 - 1402 AD Bussum
Telefoon 035 691 29 68

www.historischekringbussum.nl
hist.kring.bussum@planet.nl